

langt større Omfang, end det tidligere er sket — til at sætte Byggeforetagender i Gang. Det har mildnet Arbejdsløsheden i ikke ganske ringe Grad, og det synes jeg ikke det ærede Medlem var synderlig inde paa. Derimod kom han ind paa en Række andre Understøttelsesforanstaltninger og Hjælpeforanstaltninger, og han havde den Hovedanke imod dem, at de var vilkaarlige.

Det kan man jo gerne sige: Naar man hjælper ved Laan, er det vilkaarligt, at nogle faar Laanene og andre ikke, og hjælper man ved Fragtgodtgørelse, gælder det samme, at det er vilkaarligt, at nogle faar den og andre ikke, og ligeledes med Hensyn til Toldfrihed for Raastoffer. Men jeg synes ikke, det er nogen dybtgaaende Argumentation, det ærede Medlem her var kommet ind paa. Spørgsmaalet er ikke, om det er en Hjælp, der ydes alle, men Spørgsmaalet er, om det er en Hjælp, der bidrager til at formindske Arbejdsløsheden, og det har denne Hjælp utvivlsomt bidraget til i alle de Tilfælde, hvor den er ydet. Jeg ved ikke, hvorledes man skal bære sig ad med at yde en saadan Hjælp uden paa den Maade, Regeringen har gjort det. Man spørger sig selv: Hvor kan den ydes med den Virkning, at den øver Indflydelse af Betydning paa Beskæftigelsesgraden? Lad mig f. Eks. tage Fragtnedsættelser. En Fragtnedsættelse over hele Linien var meget ønskelig, og det haaber jeg ogsaa vi kommer til; men ydes der en ekstraordinær Fragtnedsættelse, maa man nødvendigvis spørge sig selv: Indenfor hvilke Virksomheder vil en saadan Fragtnedsættelse øve betydelig Virkning paa Beskæftigelsesgraden? Det er Kriteriet, og derfor er den ydet navnlig til Teglværker, til Sten- og Grusindustrien og til Tørveindustrien, fordi det for os blev godtgjort af vedkommende Industrier, at dette kunde have betydelig og virksom Indflydelse paa Beskæftigelsesgraden. Naar den ikke er ydet i andre Tilfælde, er det, fordi vi ikke har fundet, at Forøgelsen af Beskæftigelsesgraden vilde være saa stor, at Statskassen burde bære denne Udgift, som maatte blive Følgen deraf. Ganske det samme er Tilfældet med Raastofferne. Det havde og vil have Betydning for Papirindustrien at blive fri for at betale $7\frac{1}{2}$ pCt.s Raastoftold af Papirmassen. Det kunde ogsaa være meget behageligt for andre Industrier at blive fri for deres Raastoftold; men det havde ikke en saadan Indflydelse paa Beskæftigelsesgraden, at vi fandt det rigtigt at yde den. Der er saaledes ikke Tale om Vilkaarlighed,

men om en velovervejede Fordeling af Hjælpen, saa den faldt dér, hvor Ydelsen kunde øve en betydelig Virkning paa Beskæftigelsesgraden. Det blev med Styrke erklæret for os af de paagældende Industrier, at dette vilde blive Tilfældet; og dette Udsagn bekræftedes for os gennem vore Undersøgelser.

Udenrigsministeren (*Harald Scavenius*): Det ærede Medlem Hr. Rode har kritiseret Ikke-Offentliggørelsen af de sønderjyske Dokumenter. Det ærede Medlem tilføjede noget om Insinuationer mod den Regering, af hvilken han selv var Medlem. Det forekommer mig dog, at de Insinuationer, der i den sidste Tid er fremsat om denne Sag, ikke er rettet mod det ærede Medlem eller hans Ministerkolleger, men mod mig; jeg skulde have noget at skjule. Som Medlem af det tidligere sønderjyske Udvalg ved det ærede Medlem fuldt ud Besked om alle indgaaede og udgaaede Dokumenter af nogen Betydning denne Sag vedrørende. Enkelte af disse Dokumenter er trykt i Referaterne af det sønderjyske Udvalgs Møder; andre, der ikke egnede sig til Offentliggørelse, blev efter Oplæsningen henlagt til fortrolig Afbenyttelse af Medlemmerne. Saafremt min højtærede Forgænger har fulgt samme Metode, er saaledes det nævnte Udvalg fuldt klar over alle Perioder i denne Sag. Men, siger det ærede Medlem, Offentligheden ved kun Besked om vor Periode; den Periode, der begynder med Ministeriets Neergaards Tiltræden, er ukendt. (*Rode*: der begyndte med Statsminister Liebes Tiltræden). Hvad Statsminister Liebes Tid angaar, ved det ærede Medlem, hvorledes det forholder sig dermed; jeg har intet Ansvar for det, og jeg kan ikke udtale mig derom. Men hvad Ministeriet Neergaards Periode angaar, er det jo ikke rigtigt, at den er ubekendt.

Under Ministeriet Zahle blev i Januar 1920 offentliggjort en Samling paa 43 Aktstykker vedrørende det sønderjyske Spørgsmaal. Disse 43 Aktstykker, i hvilke der var foretaget visse Udeladelser og Slettelser, medfulgte nogle Referater af Rigsdagspartiernes politiske Forhandlingsudvalg. Disse Aktstykker er ganske tilfældige og repræsenterer kun de Dokumenter, der af Udenrigsministeriet, foranlediget ved visse Forespørgsler, efterhaanden var blevet meddelt Udvalget. For Perioden Ministeriet Zahle findes 236 politiske Dokumenter, 43 Dokumenter kan saaledes ikke siges at være fyldestgørende, saafremt man som det ærede Medlem vil hævde, at denne Periode